

Кашана А. В.,

здобувач вищої освіти III курсу
кафедри івент-менеджменту та соціальних
комунікацій ВП «Миколаївська філія
Київського національного університету
культури і мистецтв»;

Науковий керівник: Єрмолаєва Г.А.,
кандидат педагогічних наук, доцент
кафедри івент-менеджменту та соціальних
комунікацій ВП «Миколаївська філія
Київського національного університету
культури і мистецтв», м. Миколаїв,
Україна

ТРОЛІНГ ЯК СПОСІБ МАНІПУЛЯЦІ В МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ

Тролінг – розміщення в Інтернеті (на форумах, у групах новин Usenet, у вікі-проектах та ін.) провокаційних повідомлень з метою викликати флейм, конфлікти між учасниками, образи, війну редагувань, марнослів'я тощо.

Є багато варіацій на тему значення тролінгу. Основна причина такої невизначеності в тому, що сам термін «троль» є суб'єктивним. Хтось може прийняти коментар як тролінг, в той же час інші порохують це цілком прийнятною формою продовження дискусії.

Найхарактернішою рисою тролінгу є те, що його постійна кінцева мета – привернути увагу до власної персони [1].

Отже, україномовна версія Вікіпедії дає явищу таке визначення: «Тролінг (від англ. trolling) – розміщення в інтернеті на форумах, у групах новин, у вікі-проектах тощо, провокаційних повідомлень із метою викликати флейм (суперечка заради суперечки-ред.), конфлікти між учасниками, образи, війну правок, марнослів'я тощо. В інтернет-термінології, «троль» – це людина, яка розміщує брутальні або провокаційні повідомлення, наприклад, у дискусійних форумах, перешкоджає обговоренню, або ображає його учасників» [3].

Оцінки троля

Тролінг може свідчити про латентну [агресію](#), про страждання [комплексом неповноцінності](#), про невпевненість у собі (у мережі троль дозволяє собі те, чого не може дозволити у реальному житті), розчарованість чи втому від повсякденності, або їх метою є позбутися негативних емоцій та перешкоджати конструктивній дискусії, — а може слугувати і потужною маніпулятивною зброєю в руках бійців інформаційних війн через цілеспрямоване розпалювання конфліктів, що використовується з метою штучного формування громадської думки (в тому числі через нав'язування учасникам основних [кліше](#) пропаганди), дезорієнтації і навіть [«зомбування»](#) звичайних читачів. В першому випадку тролі отримують моральне задоволення, в другому — матеріальну винагороду за «роботу» [2].

Грубий і тонкий тролінг

При «грубому» тролінгу відкрито порушують правила інтернет-ресурсу, ображають його учасників, викликають конфліктні ситуації. Його легко виявити відразу – з перших повідомлень «грубий» тролінг виявляє себе достатньою різкістю і грубістю, думка інтернет-троля докорінно відрізняється від думки локальної більшості.

Для «тонкого» тролінгу притаманне вирізнення глибокими знаннями в галузі психології, психології маніпулювання, що дає їм змогу впливати на людей за допомогою витончених механізмів впливу, особливо під час діалогів у дискусіях. Тонкий тролінг може бути непомітним або важкопомітним з першого погляду. Розпізнати «тонкий тролінг» набагато складніше, його значущість і ступінь впливу залежить від того, наскільки добре «троль» знає психологію особистісної та колективної поведінки. «Тонкий троль» діє на межі правил, прийнятих у місці, де він діє, не порушуючи їх безпосередньо.

Повідомлення, написані тролем, зазвичай «провокаційні, дивні, несуттєві та несерйозні». Методи, наприклад, мають вид претендування на крайні погляди всіх видів, щоб використовувати явно нелогічні аргументи або неприємні методи обговорення. Мета полягає в тому, щоб змусити інших думати, що троль є серйозним і відчутти себе змушеним написати йому відповіді. Троль часто анонімний або використовує перевірену особу, а іноді також використовує окремі облікові записи для цієї мети. Чим бурхливіше реагує спільнота, тим імовірнішим є подальший тролінг з боку ініціатора, оскільки це підтверджує ефективність його дій. Оскільки тролі намагаються спровокувати реакцію, гарною ідеєю є не реагувати на тролінг та ігнорувати їх (або відправляти в бан і тд). Так народилась часто вживана в інтернет-сленгу фраза: «Не годуйте тролів»[1].

Не годуйте троля!

Повідомлення, написані тролем, зазвичай «провокаційні, дивні, несуттєві та несерйозні». Методи, наприклад, мають вид претендування на крайні погляди всіх видів, щоб використовувати явно нелогічні аргументи і/або неприємні методи обговорення. Мета полягає в тому, щоб змусити інших думати, що троль є серйозним і відчутти себе змушеним написати йому відповіді. Троль часто анонімний або використовує перевірену особу, а іноді також використовує окремі облікові записи для цієї мети. Чим бурхливіше реагує спільнота, тим імовірнішим є подальший тролінг з боку ініціатора, оскільки це підтверджує ефективність його дій. Оскільки тролі намагаються спровокувати реакцію, гарною ідеєю є не реагувати на тролінг та ігнорувати їх (або відправляти в бан і тд). Так народилась часто вживана в інтернет-сленгу фраза: «Не годуйте тролів»[2].

Як зрозуміти, що перед вами саме троль?

- Троль уникає прямих запитань і задає їх сам. Таким чином він контролює комунікацію.
- Поведінку троля можна охарактеризувати як агресивну образу. Такий співрозмовник буде завжди намагатися створити конфлікт або емоційну напруженість.

- Троль завжди буде намагатися зруйнувати конструктивну комунікацію в співтоваристві і звести все до безглуздої суперечки, лайки.

Спроба залучити до конфлікту якомога більше учасників. Чим більше людей включаються в комунікацію, тим більший «успіх» троля[1].

Тролі, які зустрічаються найчастіше

1. Троль-провокатор. Займається, власне, провокуванням «мішеней» шляхом неполіткоректних та ненормативних висловлювань на їхню адресу. Основна мета – спровокувати лайку між відвідувачами ресурсу.

2. Троль «під прикриттям». Його місія проста і водночас доволі результативна в плані роздратування «мішені». Отже, троль «під прикриттям» безпеліційно називає усіх відвідувачів ресурсу, які там висловлюють свою думку, тролями.

3. Троль-маска. Такий типаж займається відвертою підставою користувачів Інтернету. Себто створює акаунти, приміром, у соцмережі від імені особи, яку націлений скомпрометувати. Згодом розповсюджує з фейкового акаунту будь-яку інформацію, що негативно впливатиме на «мішень»[3].

Та все ж таки найкращий спосіб відбитися від тролінгу - просто ігнорувати його. Про це говорять як психологи, так і самі тролі. Тому позбавте троля того, заради чого він так «працює». Адже пам'ятайте, що саме заради вашої реакції все це і робиться.

Список використаних джерел:

1. Тролінг URL: http://librarychl.kr.ua/kn_in/informatoria/inf-t.php (дата звернення 17.10.2023).

2. Тролінг URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A2%D1%80%D0%BE%D0%BB%D1%96%D0%BD%D0%B3> (дата звернення 17.10.2023).

3. Хто такі інтернет-тролі і чим вони займаються URL: <https://pressclub.te.ua/novyny/hto-taki-internet-troli-i-chym-vony-zajmayutsya/> (дата звернення 17.10.2023).